

Folkhälsomyndigheten

Aktuellt om vaccinationsprogrammet

Tiia Lepp

Enheten för vaccinationsprogram

Folkhälsomyndigheten

tiia.lepp@folkhalsomyndigheten.se

Skolsköterskekongressen

Malmö 2019

Innehåll

- Ändringar i vaccinationsprogrammet
- Kommunikation och information om vaccinationer
- HPV-vaccination
- Vaccinationsregister

Ny sjukdom in i vaccinationsprogrammet

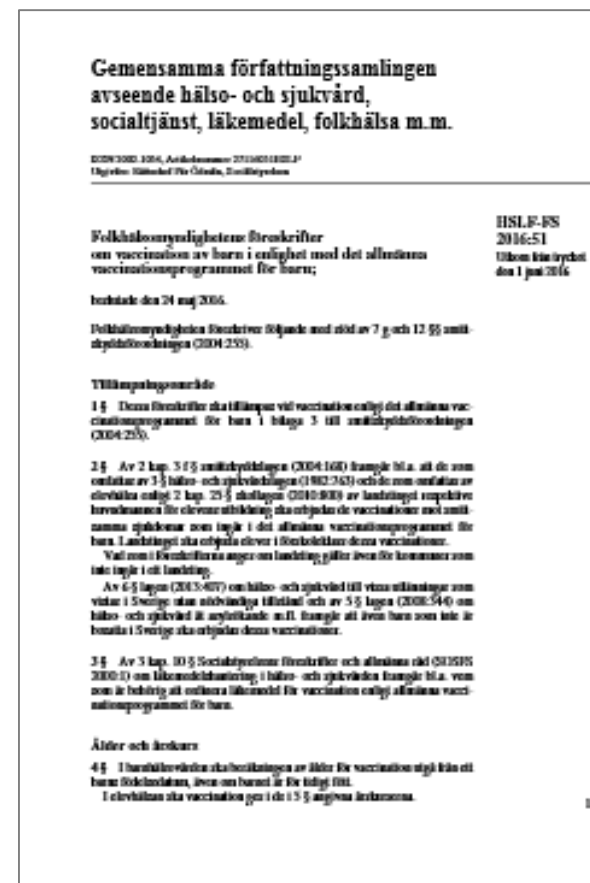
- Vaccination mot rotavirusinfektion införs den 1 september
- Vaccinet ges vid 6 veckors och 3 månaders ålder
- Rotavirusinfektion är en mycket smittsam mag-tarmsjukdom
- Alla barn drabbas en eller flera gånger före 5 års ålder
- Allvarlig sjukdom för de yngsta barnen
- Ingår i vaccinationsprogram i över 90 länder
- Redan infört i 10 regioner i Sverige

Foto: HK Andersson, Scandinav bildbyrå

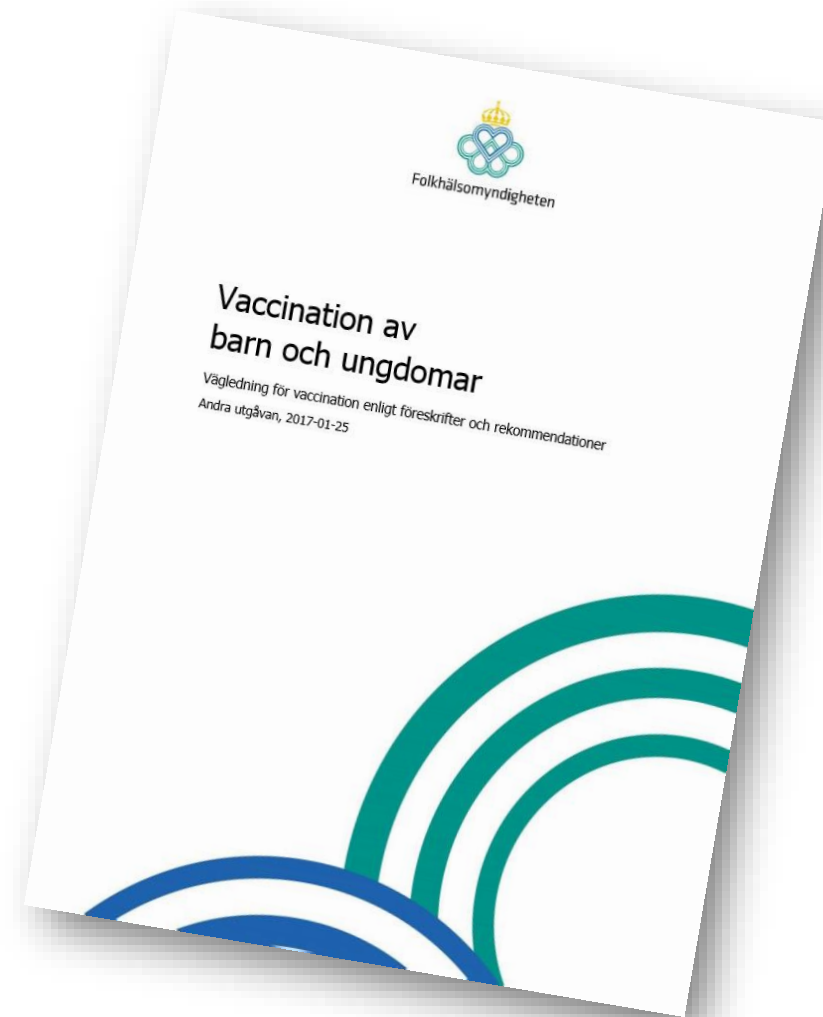
Ändringar i föreskrifter om vaccination av barn

- Tekniska ändringar
- Rotavirusinfektion läggs till i schemat
- På remiss maj-juni
- Träder i kraft den 1 september 2019

Vägledning för vaccination av barn och ungdomar

- Reviderad version i september
- E-publikation

HPV-vaccination av pojkar

- Kompletterande hälsoekonomiskt underlag april 2019
- Bedömningen att vaccination bör införas kvarstår
- Beslutet är under beredning hos regeringen

Foto: L. Johanson, Scadinav bildbyrå

Utredningar om ändringar av vaccinationsprogrammet

Pågår

- Vaccination mot vattkoppor och bältros

Prioriterade

- Ändrad tidpunkt för HPV-vaccination
- Särskilt program för TBE

Framtida?

- Översyn av tidpunkter i vaccinationsprogrammet

Ändrade tidpunkter i schemat

- För- och nackdelar med nuvarande schemat?
  - MPR: årskurs 1-2
  - HPV: årskurs 5-6
  - dTp: årskurs 8-9
- Skulle det vara bättre att ge vaccinet i samma årskurs i hela landet?

Folkhälsomyndigheten

Kommunikation och information om vaccinationer

Kommunikation och information om vaccinationer

Regeringsuppdrag 2018-2020

- Stöd till landstingen och kommuner
- Utveckla kommunikation och information om vaccinationer

Mål

- Fortsatt hög vaccinationstäckning och gott förtroende för vaccinationsprogrammet
- Jämlika förutsättningar att få kunskap och känna trygghet vid beslut om vaccination
- God förmåga att förmedla kunskap, bemöta frågor och hantera kriser.

Vilket stöd behövs?

- Intervjuer med BVC- och skolsköterskor
- Fokusgruppsintervjuer med föräldrar

Intervjuer med skolsköterskor

- HPV-vaccinet skapar mer oro och frågor än andra vacciner.
- Samtalet är viktigt för att etablera en relation och ett förtroende
- Bra information om HPV-vaccin till pojkar
- Detaljerad information om innehåll i vaccin
- Stöd i bemötandet av oroliga eller tveksamma vårdnadshavare
- Skriftligt lättförståeligt infomaterial att dela ut, information på andra språk

Intervjuer med föräldrar

Webbsidor om vaccination

- Omstrukturering av befintliga sidor
- Tydlig information om sjukdomar och vikten av vaccination
- Vaccininnehåll och säkerhet
- Vaccinfunkar.se

Informationsmaterial

- Faktablad om vaccinationsprogrammet –reviderad version i september
- Faktablad till föräldrar som väljer att inte vaccinera

Det svenska vaccinationsprogrammet för barn

Varför är det viktigt att ditt barn får sina planerade vaccinationer?

Att barnet får sina planerade vaccinationer skyddar barnet mot många olika sjukdomar som kan vara allvariga eller till och med dödliga. Vaccinationerna skyddar också barnet mot sjukdomar som kan spridas till andra människor.

Vilka sjukdomar omfattas av det svenska vaccinationsprogrammet för barn?

Det svenska vaccinationsprogrammet för barn omfattar följande sjukdomar: Stelkramp, Kikhosta, Polio, Rotavirusinfektion, Difteri, Steniga, Mässling, Mumps, Rubeola, Skivell, Hepatit B, Hepatit D, Hepatit A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z, aa, ab, ac, ad, ae, af, ag, ah, ai, aj, ak, al, am, an, ao, ap, aq, ar, as, at, au, av, aw, ax, ay, az, ba, bb, bc, bd, be, bf, bg, bh, bi, bj, bk, bl, bm, bn, bo, bp, bq, br, bs, bt, bu, bv, bw, bx, by, bz, ca, cb, cc, cd, ce, cf, cg, ch, ci, cj, ck, cl, cm, cn, co, cp, cq, cr, cs, ct, cu, cv, cw, cx, cy, cz, da, db, dc, dd, de, df, dg, dh, di, dj, dk, dl, dm, dn, do, dp, dq, dr, ds, dt, du, dv, dw, dx, dy, dz, ea, eb, ec, ed, ee, ef, eg, eh, ei, ej, ek, el, em, en, eo, ep, eq, er, es, et, eu, ev, ew, ex, ey, ez, fa, fb, fc, fd, fe, ff, fg, fh, fi, fj, fk, fl, fm, fn, fo, fp, fq, fr, fs, ft, fu, fv, fw, fx, fy, fz, ga, gb, gc, gd, ge, gf, gg, gh, gi, gj, gk, gl, gm, gn, go, gp, gq, gr, gs, gt, gu, gv, gw, gx, gy, gz, ha, hb, hc, hd, he, hf, hg, hh, hi, hj, hk, hl, hm, hn, ho, hp, hq, hr, hs, ht, hu, hv, hw, hx, hy, hz, ia, ib, ic, id, ie, if, ig, ih, ii, ij, ik, il, im, in, io, ip, iq, ir, is, it, iu, iv, iw, ix, iy, iz, ja, jb, jc, jd, je, jf, jg, jh, ji, jj, jk, jl, jm, jn, jo, jp, jq, jr, js, jt, ju, jv, jw, jx, jy, jz, ka, kb, kc, kd, ke, kf, kg, kh, ki, kj, kk, kl, km, kn, ko, kp, kq, kr, ks, kt, ku, kv, kw, kx, ky, kz, la, lb, lc, ld, le, lf, lg, lh, li, lj, lk, ll, lm, ln, lo, lp, lq, lr, ls, lt, lu, lv, lw, lx, ly, lz, ma, mb, mc, md, me, mf, mg, mh, mi, mj, mk, ml, mm, mn, mo, mp, mq, mr, ms, mt, mu, mv, mw, mx, my, mz, na, nb, nc, nd, ne, nf, ng, nh, ni, nj, nk, nl, nm, nn, no, np, nq, nr, ns, nt, nu, nv, nw, nx, ny, nz, oa, ob, oc, od, oe, of, og, oh, oi, oj, ok, ol, om, on, oo, op, oq, or, os, ot, ou, ov, ow, ox, oy, oz, pa, pb, pc, pd, pe, pf, pg, ph, pi, pj, pk, pl, pm, pn, po, pp, pq, pr, ps, pt, pu, pv, pw, px, py, pz, qa, qb, qc, qd, qe, qf, qg, qh, qi, qj, qk, ql, qm, qn, qo, qp, qq, qr, qs, qt, qu, qv, qw, qx, qy, qz, ra, rb, rc, rd, re, rf, rg, rh, ri, rj, rk, rl, rm, rn, ro, rp, rq, rr, rs, rt, ru, rv, rw, rx, ry, rz, sa, sb, sc, sd, se, sf, sg, sh, si, sj, sk, sl, sm, sn, so, sp, sq, sr, ss, st, su, sv, sw, sx, sy, sz, ta, tb, tc, td, te, tf, tg, th, ti, tj, tk, tl, tm, tn, to, tp, tq, tr, ts, tt, tu, tv, tw, tx, ty, tz, ua, ub, uc, ud, ue, uf, ug, uh, ui, uj, uk, ul, um, un, uo, up, uq, ur, us, ut, uu, uv, uw, ux, uy, uz, va, vb, vc, vd, ve, vf, vg, vh, vi, vj, vk, vl, vm, vn, vo, vp, vq, vr, vs, vt, vu, vv, vw, vx, vy, vz, wa, wb, wc, wd, we, wf, wg, wh, wi, wj, wk, wl, wm, wn, wo, wp, wq, wr, ws, wt, wu, wv, ww, wx, wy, wz, xa, xb, xc, xd, xe, xf, xg, xh, xi, xj, xk, xl, xm, xn, xo, xp, xq, xr, xs, xt, xu, xv, xw, xx, xy, xz, ya, yb, yc, yd, ye, yf, yg, yh, yi, yj, yk, yl, ym, yn, yo, yp, yq, yr, ys, yt, yu, yv, yw, yx, yy, yz, za, zb, zc, zd, ze, zf, zg, zh, zi, zj, zk, zl, zm, zn, zo, zp, zq, zr, zs, zt, zu, zv, zw, zx, zy, zz.

Sjukdom	Ålder
Stelkramp	12 månader
Kikhosta	9 månader
Polio	12 månader
Rotavirusinfektion	12 månader
Difteri	12 månader
Steniga	12 månader
Mässling	12 månader
Mumps	12 månader
Rubeola	12 månader
Skivell	12 månader
Hepatit B	12 månader
Hepatit D	12 månader
Hepatit A	12 månader
Hepatit C	12 månader
Hepatit E	12 månader
Hepatit F	12 månader
Hepatit G	12 månader
Hepatit H	12 månader
Hepatit I	12 månader
Hepatit J	12 månader
Hepatit K	12 månader
Hepatit L	12 månader
Hepatit M	12 månader
Hepatit N	12 månader
Hepatit O	12 månader
Hepatit P	12 månader
Hepatit Q	12 månader
Hepatit R	12 månader
Hepatit S	12 månader
Hepatit T	12 månader
Hepatit U	12 månader
Hepatit V	12 månader
Hepatit W	12 månader
Hepatit X	12 månader
Hepatit Y	12 månader
Hepatit Z	12 månader

Varför är det viktigt att ditt barn får sina planerade vaccinationer?

Att barnet får sina planerade vaccinationer skyddar barnet mot många olika sjukdomar som kan vara allvariga eller till och med dödliga. Vaccinationerna skyddar också barnet mot sjukdomar som kan spridas till andra människor.

Vilka sjukdomar omfattas av det svenska vaccinationsprogrammet för barn?

Det svenska vaccinationsprogrammet för barn omfattar följande sjukdomar: Stelkramp, Kikhosta, Polio, Rotavirusinfektion, Difteri, Steniga, Mässling, Mumps, Rubeola, Skivell, Hepatit B, Hepatit D, Hepatit A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z, aa, ab, ac, ad, ae, af, ag, ah, ai, aj, ak, al, am, an, ao, ap, aq, ar, as, at, au, av, aw, ax, ay, az, ba, bb, bc, bd, be, bf, bg, bh, bi, bj, bk, bl, bm, bn, bo, bp, bq, br, bs, bt, bu, bv, bw, bx, by, bz, ca, cb, cc, cd, ce, cf, cg, ch, ci, cj, ck, cl, cm, cn, co, cp, cq, cr, cs, ct, cu, cv, cw, cx, cy, cz, da, db, dc, dd, de, df, dg, dh, di, dj, dk, dl, dm, dn, do, dp, dq, dr, ds, dt, du, dv, dw, dx, dy, dz, ea, eb, ec, ed, ee, ef, eg, eh, ei, ej, ek, el, em, en, eo, ep, eq, er, es, et, eu, ev, ew, ex, ey, ez, fa, fb, fc, fd, fe, ff, fg, fh, fi, fj, fk, fl, fm, fn, fo, fp, fq, fr, fs, ft, fu, fv, fw, fx, fy, fz, ga, gb, gc, gd, ge, gf, gg, gh, gi, gj, gk, gl, gm, gn, go, gp, gq, gr, gs, gt, gu, gv, gw, gx, gy, gz, ha, hb, hc, hd, he, hf, hg, hh, hi, hj, hk, hl, hm, hn, ho, hp, hq, hr, hs, ht, hu, hv, hw, hx, hy, hz, ia, ib, ic, id, ie, if, ig, ih, ii, ij, ik, il, im, in, io, ip, iq, ir, is, it, iu, iv, iw, ix, iy, iz, ja, jb, jc, jd, je, jf, jg, jh, ji, jj, jk, jl, jm, jn, jo, jp, jq, jr, js, jt, ju, jv, jw, jx, jy, jz, ka, kb, kc, kd, ke, kf, kg, kh, ki, kj, kk, kl, km, kn, ko, kp, kq, kr, ks, kt, ku, kv, kw, kx, ky, kz, la, lb, lc, ld, le, lf, lg, lh, li, lj, lk, ll, lm, ln, lo, lp, lq, lr, ls, lt, lu, lv, lw, lx, ly, lz, ma, mb, mc, md, me, mf, mg, mh, mi, mj, mk, ml, mm, mn, mo, mp, mq, mr, ms, mt, mu, mv, mw, mx, my, mz, na, nb, nc, nd, ne, nf, ng, nh, ni, nj, nk, nl, nm, nn, no, np, nq, nr, ns, nt, nu, nv, nw, nx, ny, nz, oa, ob, oc, od, oe, of, og, oh, oi, oj, ok, ol, om, on, oo, op, oq, or, os, ot, ou, ov, ow, ox, oy, oz, pa, pb, pc, pd, pe, pf, pg, ph, pi, pj, pk, pl, pm, pn, po, pp, pq, pr, ps, pt, pu, pv, pw, px, py, pz, qa, qb, qc, qd, qe, qf, qg, qh, qi, qj, qk, ql, qm, qn, qo, qp, qq, qr, qs, qt, qu, qv, qw, qx, qy, qz, ra, rb, rc, rd, re, rf, rg, rh, ri, rj, rk, rl, rm, rn, ro, rp, rq, rr, rs, rt, ru, rv, rw, rx, ry, rz, sa, sb, sc, sd, se, sf, sg, sh, si, sj, sk, sl, sm, sn, so, sp, sq, sr, ss, st, su, sv, sw, sx, sy, sz, ta, tb, tc, td, te, tf, tg, th, ti, tj, tk, tl, tm, tn, to, tp, tq, tr, ts, tt, tu, tv, tw, tx, ty, tz, ua, ub, uc, ud, ue, uf, ug, uh, ui, uj, uk, ul, um, un, uo, up, uq, ur, us, ut, uu, uv, uw, ux, uy, uz, va, vb, vc, vd, ve, vf, vg, vh, vi, vj, vk, vl, vm, vn, vo, vp, vq, vr, vs, vt, vu, vv, vw, vx, vy, vz, wa, wb, wc, wd, we, wf, wg, wh, wi, wj, wk, wl, wm, wn, wo, wp, wq, wr, ws, wt, wu, wv, ww, wx, wy, wz, xa, xb, xc, xd, xe, xf, xg, xh, xi, xj, xk, xl, xm, xn, xo, xp, xq, xr, xs, xt, xu, xv, xw, xx, xy, xz, ya, yb, yc, yd, ye, yf, yg, yh, yi, yj, yk, yl, ym, yn, yo, yp, yq, yr, ys, yt, yu, yv, yw, yx, yy, yz, za, zb, zc, zd, ze, zf, zg, zh, zi, zj, zk, zl, zm, zn, zo, zp, zq, zr, zs, zt, zu, zv, zw, zx, zy, zz.

Bra att veta om ditt barn är ovaccinerat

Om ditt barn saknar skydd mot någon eller några av de sjukdomar som kan förebyggas med vaccination, behöver du som vårdnadshavare känna till några viktiga saker.

Berätta för sjukvården att vaccination saknas

När du söker vård för ditt barn behöver du berätta för hälso- och sjukvårdspersonalen att ditt barn saknar skydd av vaccination. Det är viktigt för att kunna ställa diagnos och ge rätt behandling.

Ha koll på riskerna vid resa

Kontakta barnhälsovård eller elevhälsa i god tid inför resa, och läs noga om resor med barn hos 1177.se. Även om sjukdomar som difteri, kikhosta, röda hals och mässling inte är vanliga i Sverige kan de förekomma otvånligt ofta. Ta reda på hur du kommer i kontakt med sjukvård om du skulle behöva.

Berätta för ditt barn

När ditt barn växer upp kan hon eller han hamna i situationer där smittorisken är stor, t.ex på resa eller på framtida arbetsplatser. Det är då viktigt att ditt barn vet att hon eller han inte har skydd genom vaccination.

Tänk på det här om ditt barn inte är vaccinerat

Om ditt barn får ett sår eller blir bitet av ett djur ska du söka vård direkt. Stelkramp är en mycket allvarig sjukdom och det är viktigt att snabbt få vård.

Om ditt barn är under ett år och har träffat någon med kikhosta. Sök vård samma dag. Kikhosta smittar lätt och kan bli mycket allvarig för små barn.

Om barnet ska resa utomlands, ta reda på hur du kommer i kontakt med landets sjukvård om det skulle behövas.

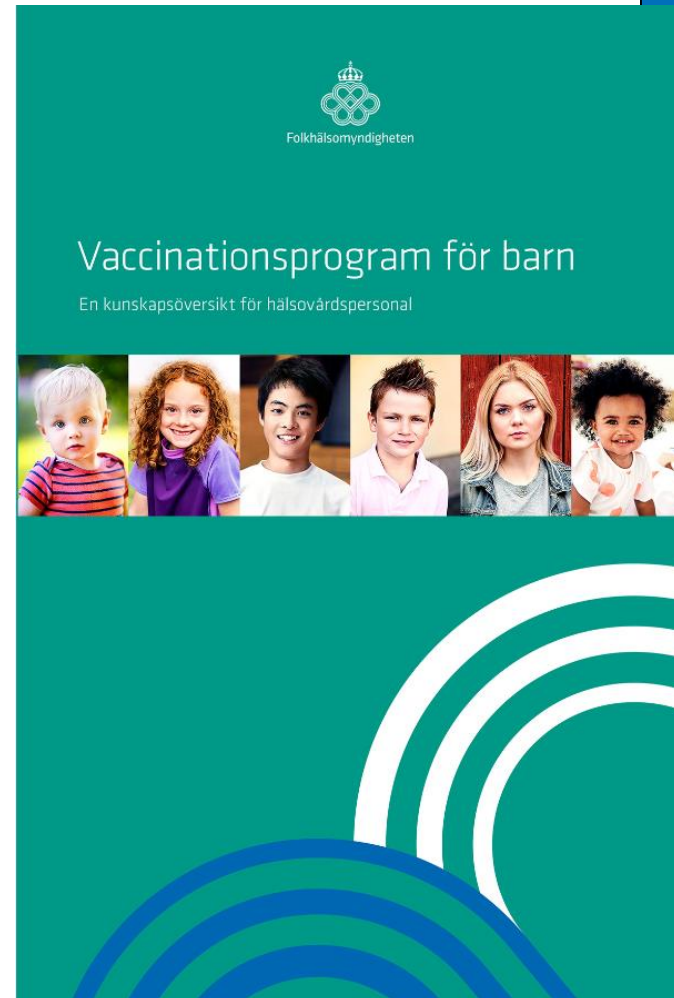
Bra att veta om sjukdomarna

- Rotavirusinfektion är en maginfektion som kan ge diarré, kräkningar och utmattning. Poland behöver barnet vårdas på sjukhus.
- Difteri är en mycket smittsam och allvarig bakterieinfektion som kan orsaka kräknine hos barn. Difteribakterien utsöndras ett år som kan se livshotande skador på hjärta, njurar och nervsystem.
- Stelkramp orsakas av en bakterie som finns i jord och ihåll i djurs avföring, men som inte smittar mellan människor. Stelkramp kan ge svåra kramper och ihållande andningsförlamning och leda till döden. Om ditt barn inte är vaccinerat och får ett smittat sår eller blir bitet av ett djur ska du söka vård direkt.
- Kikhosta är mycket smittsam, kan pågå i flera månader, ge svåra hostattacker och leda till lunginflammation. Små barn som kan ha smittats ska söka vård akut samma dag. För spädbarn kan sjukdomen vara livshotande.
- Polio orsakas av ett virus som sprids via förorennat vatten och som kan ge förlamning och skador för livet. Polio var fört vanlig i Sverige, men förekommer idag bara i enskilda länder. Eftersom sjukdomen inte

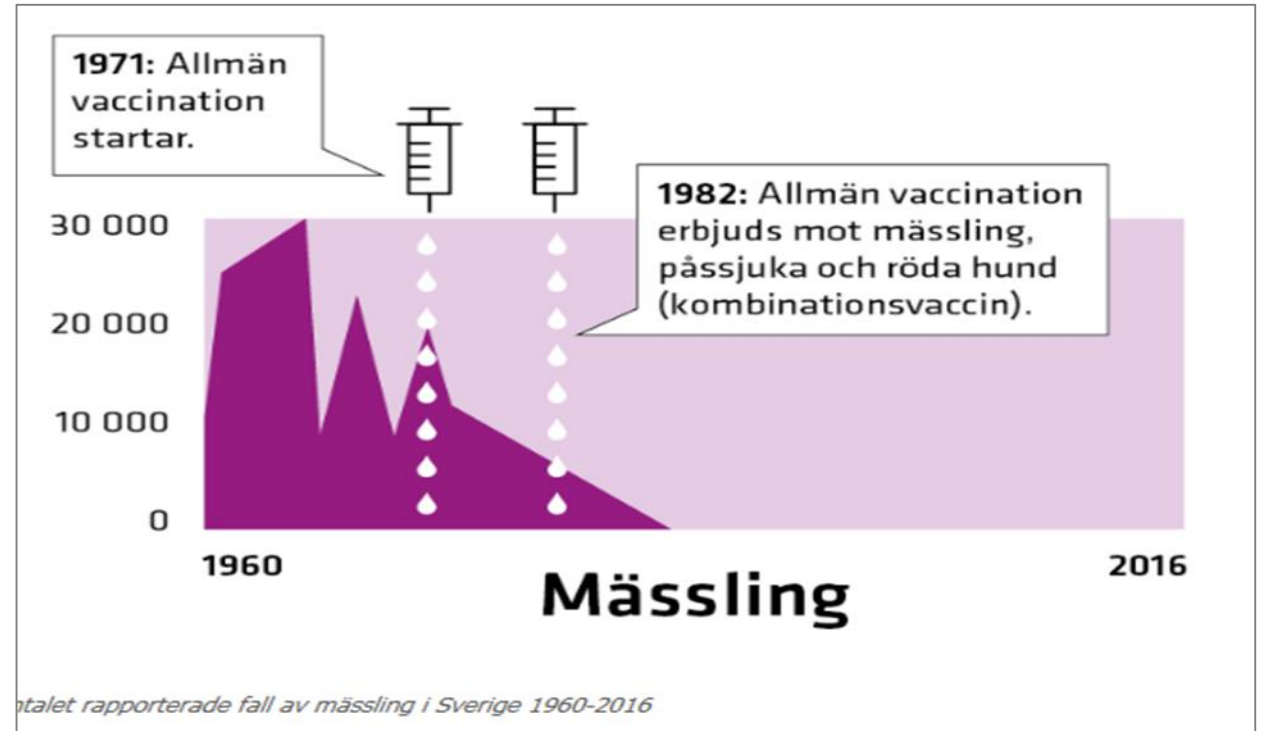
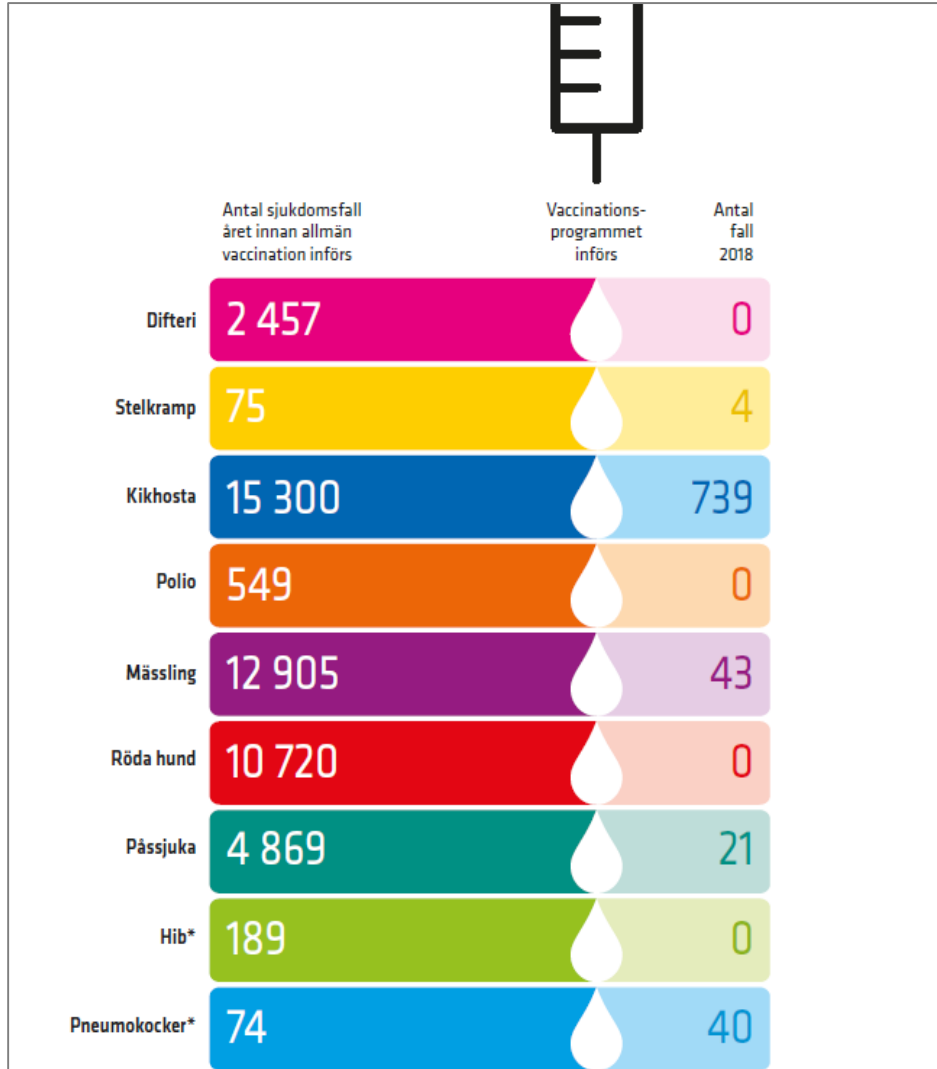
Kunskap

- Vaccinationsprogram för barn
- Årsrapport
- Utbildning

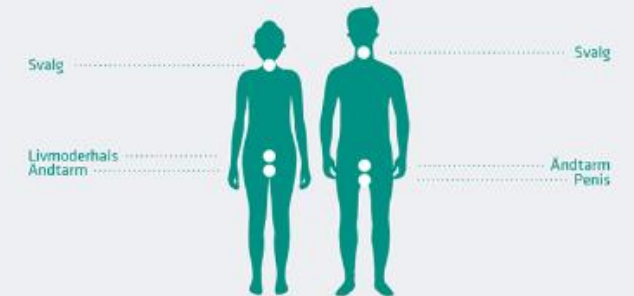
Infografik

Från smittsamt virus till cancer.

Genom att vaccinera dig mot HPV skyddar du dig själv och andra.

HPV kan ge cancer på olika ställen i kroppen.

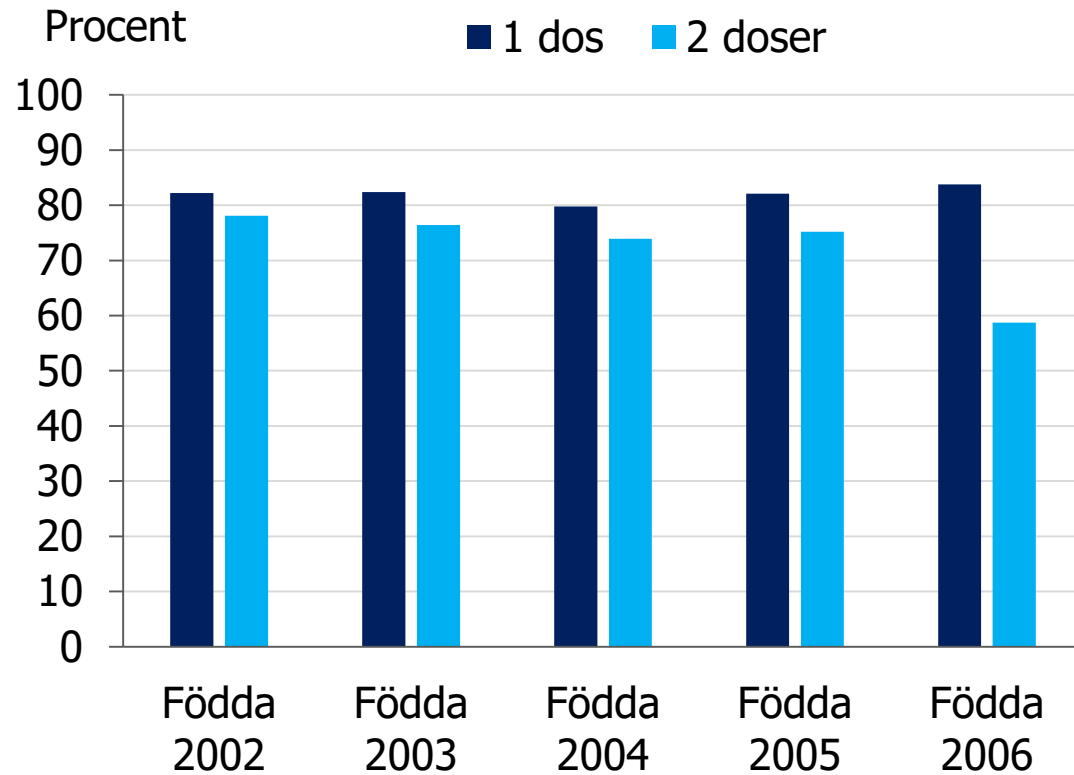
Folkhälsomyndigheten

HPV-vaccination

HPV-vaccination

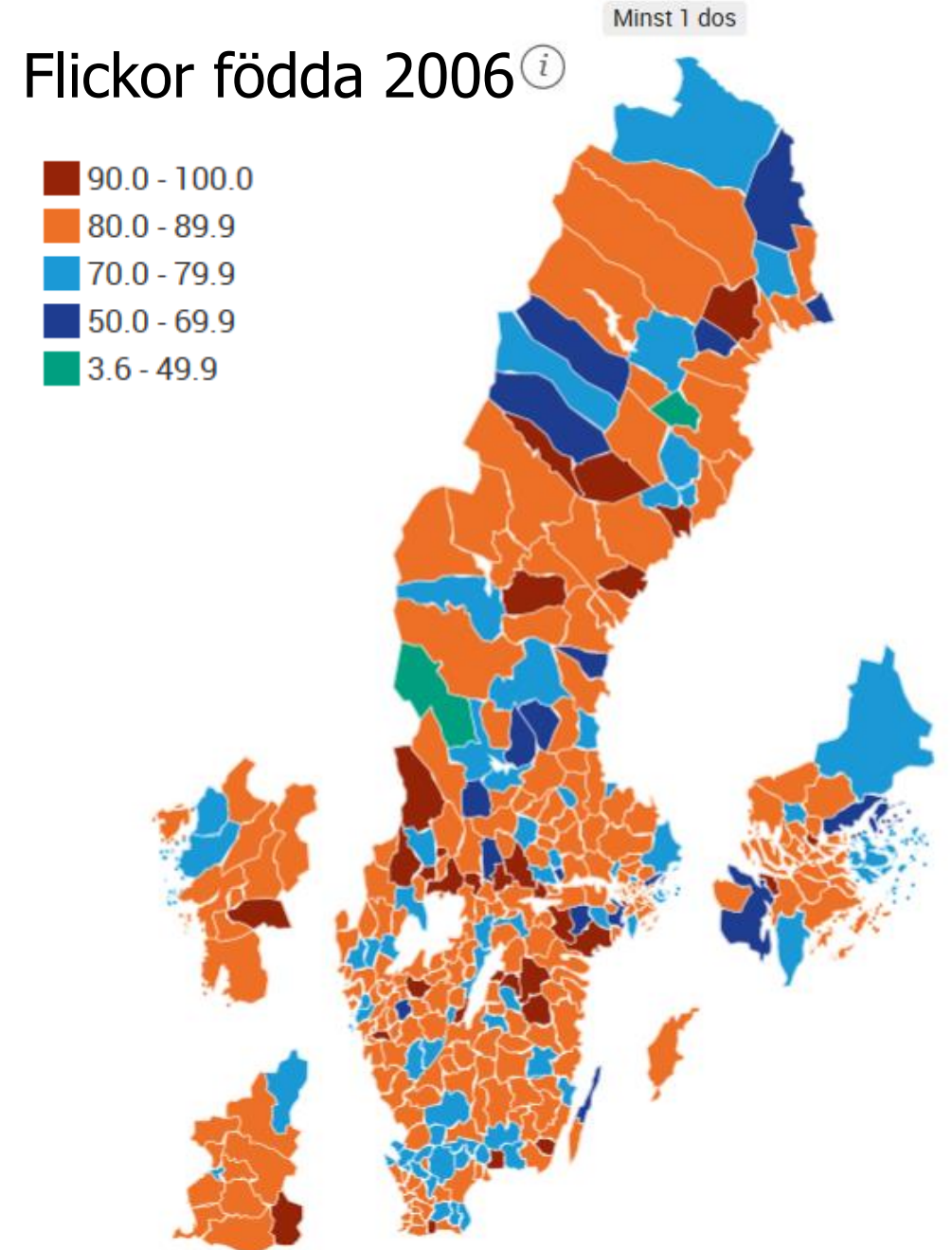
- Lägre täckning än för andra vaccinationer
- Fortfarande ifrågasatt av en del föräldrar
- "Nytt vaccin"
- Många studier om effekt och säkerhet
- Högre andel vaccinerade vid 12 års ålder- Ökad täckning eller bättre registrering?

Flickor födda 2002–2006 med minst en respektive två registrerade doser av HPV-vaccin.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/statistikdatabaser-och-visualisering/vaccinationsstatistik/statistik-for-hpv-vaccinationer/>

HPV-vaccinationer i nationella vaccinationsregistret efter antal doser och födelseår.

Tidpunkt för vaccination

“Varför ges vaccin så tidigt?”

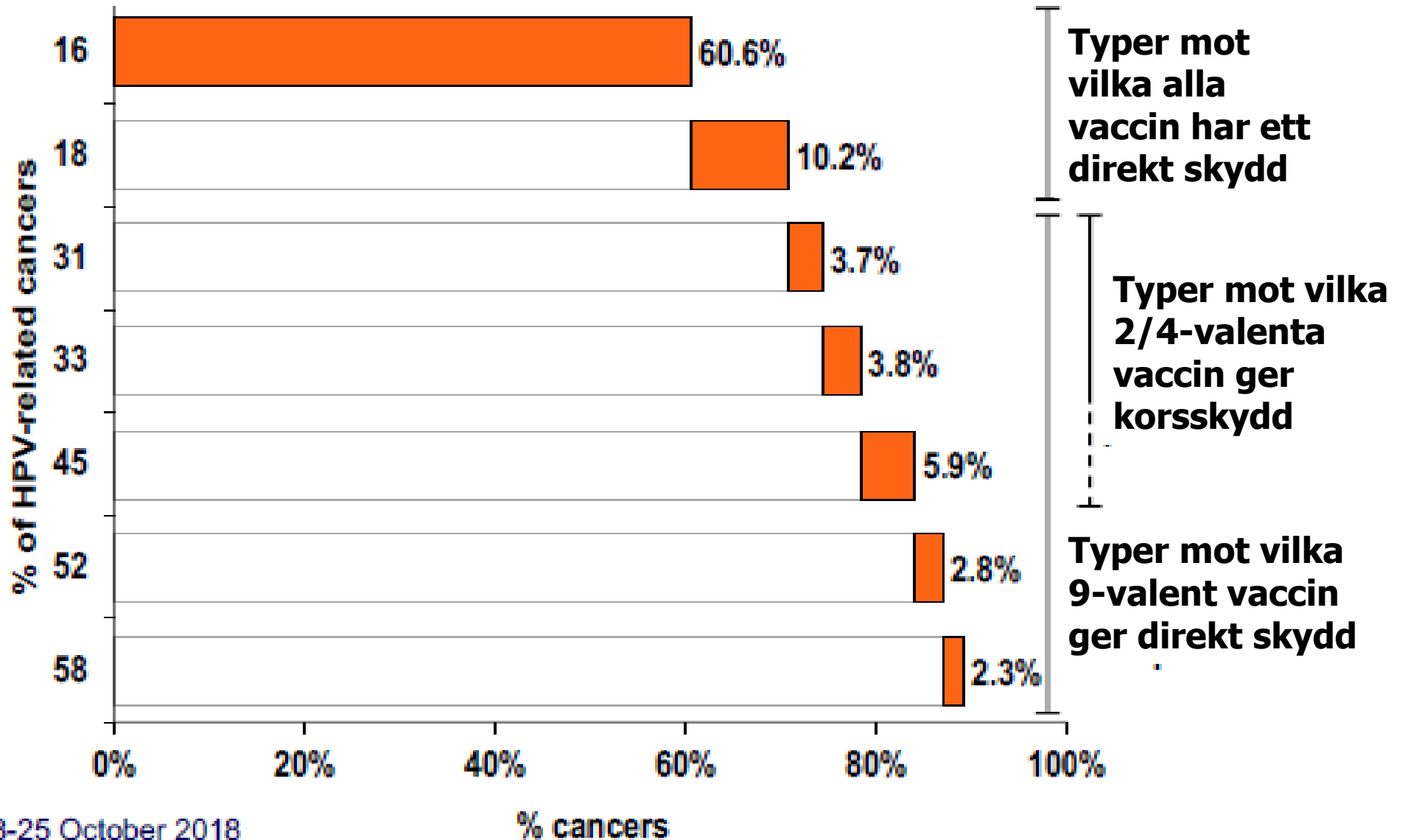
- Ha skydd innan smittrisken ökar
- Bättre immunsvaret i yngre åldrar
- Bäst skyddseffekt av programmet

HPV-vaccin

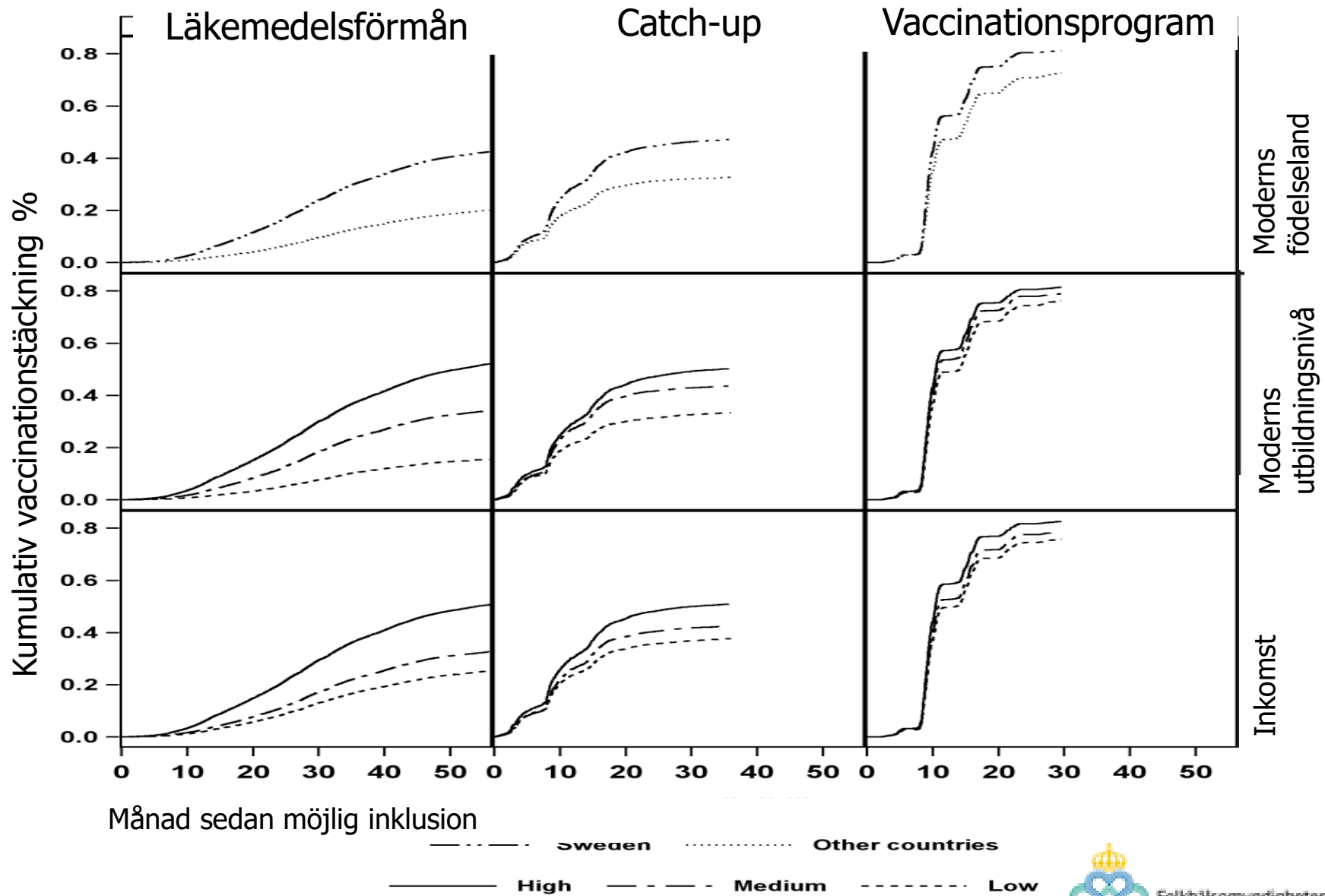
- Övergång till Gardasil9 på HT-2019
- 2-dosschema upp till 15 år för Gardasil9
- Intervall mellan doserna

- Kompletterande vaccination ska erbjudas upp till 18 år

WHO SAGE HPV Arbetsgrupp

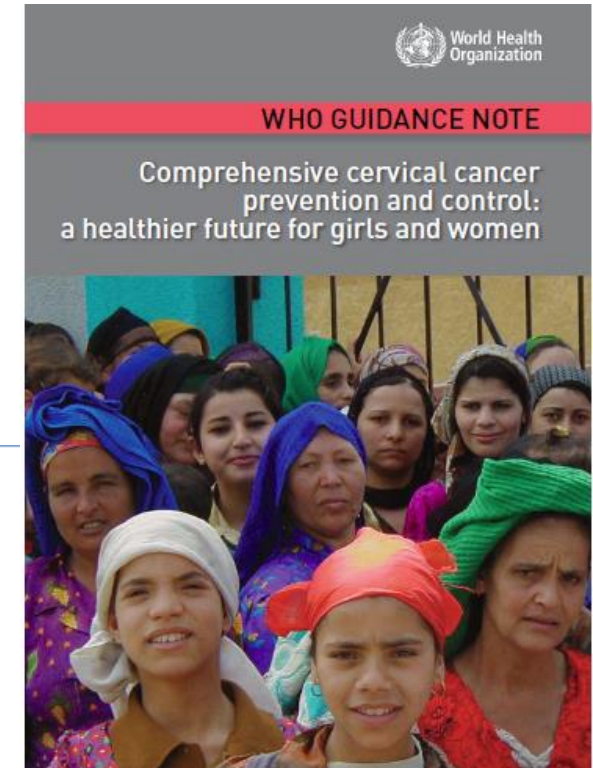
- Alla tre HPV vacciner är mycket säkra och effektiva

HPV vaccination coverage, effect of program type and background, Sweden 2007 - 2015

Globala mål

- Eliminering av livmoderhalscancer

Vision: A world without cervical cancer

Goal: Eliminate cervical cancer as a public health problem by reducing the incidence of cervical cancer to below **4 cases per 100,000 woman-years**

2030
TARGETS

90%

of girls fully vaccinated with
HPV vaccine by 15 years of
age

70%

of women screened with an
HPV test at 35 and 45 years of
age and all managed
appropriately

30%

reduction in mortality from
cervical cancer

Folkhälsomyndigheten

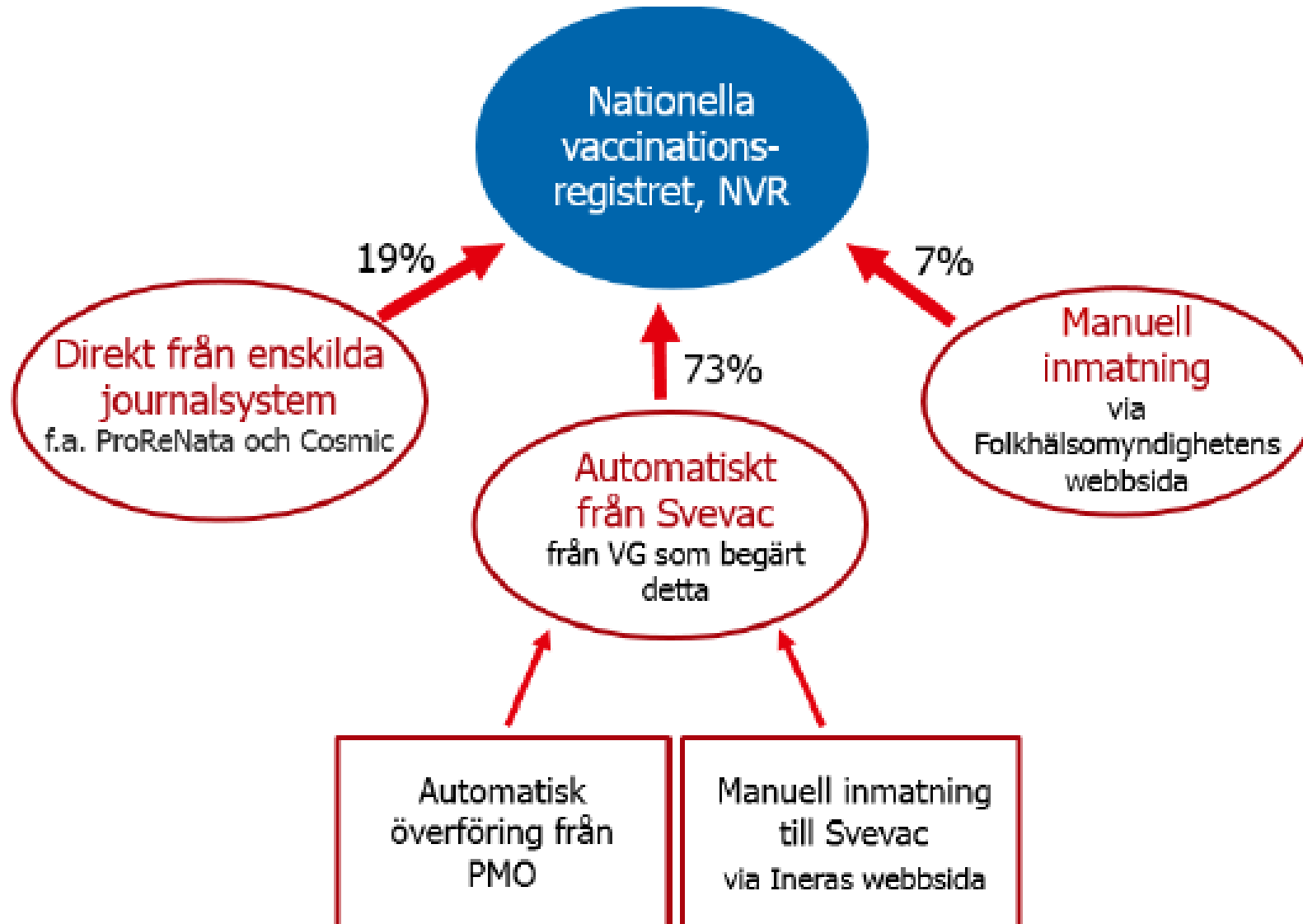
Nationellt vaccinationsregister

Om vaccinationsregistret

- Alla vaccinationer givna inom nationella vaccinationsprogram ska registreras enligt lagen
- Inget samtycke behövs
- GDPR
- Info till den vaccinerade på Folkhälsomyndighetens webbsida:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/globalassets/smittskydd-sjukdomar/vaccinationer/vaccinationsregister/information-till-den-vaccinerade-180601.pdf>

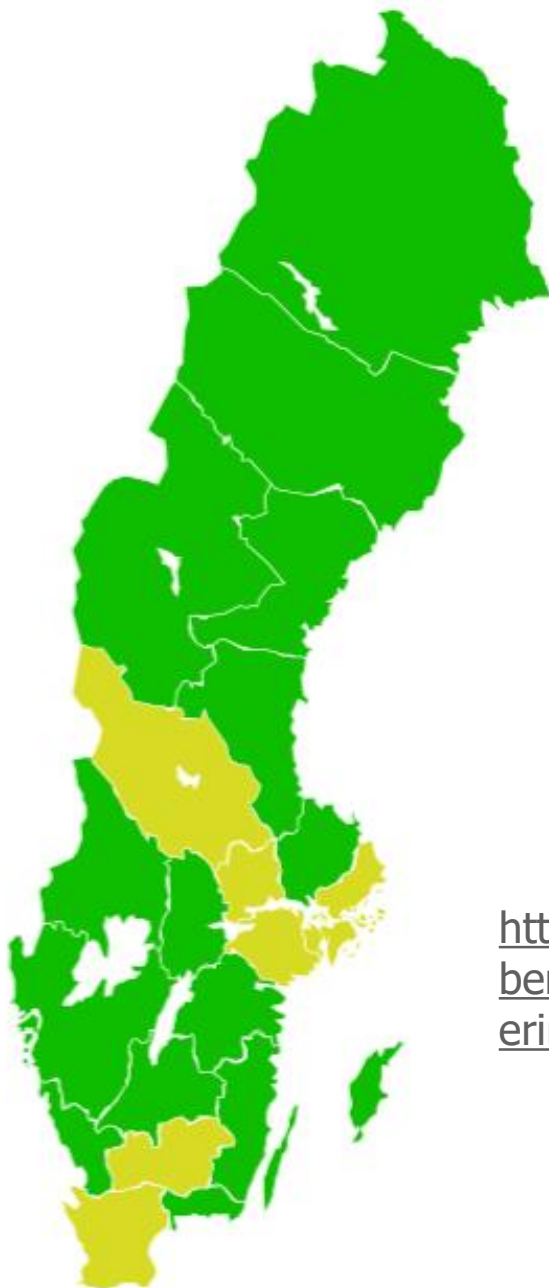
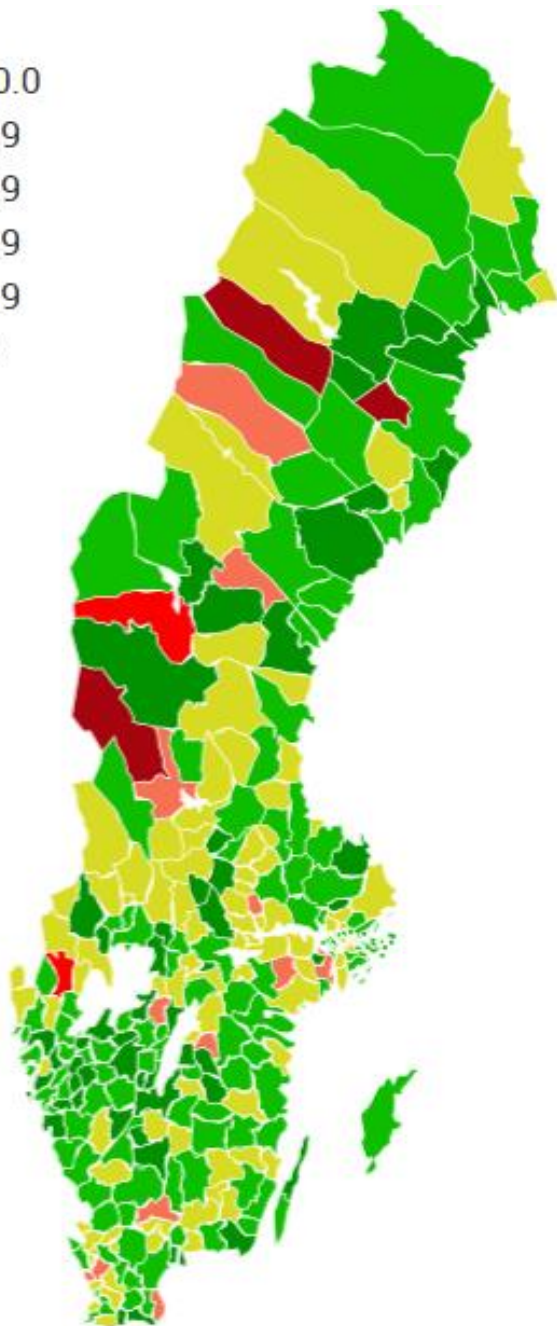
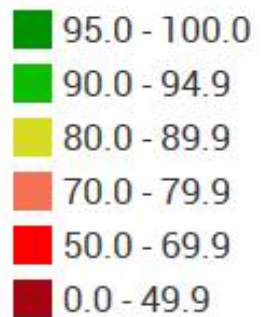
Rapportering från skolorna

Vaccinationstäckning enligt NVR

Vaccinationer i skolan

Vaccin	Ålder	Andel vaccinerade
MPR2	9 år	90,4%
HPV	13 år	82,1 % med 1 dos och 75,2 % med 2 doser
dTp5	16 år	87%

Andel vaccinerade
med MPR-vaccin.
Barn födda 2009, vaccinerade
2014-2018.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/vaccinationer/vaccinationsregister/rapportering-fran-skolor/>

Varför saknas vaccinationsuppgifter i registret?

- Fel i överföringen från journalsystem till Svevac
- Tillstånd saknas för överföring från Svevac eller ProReNata till vaccinationsregistret
- Fel i överföringen från Svevac till vaccinationsregistret
- Brister i rutiner för rapportering

**Tack vare dig
funkar vårt vaccinationsprogram.**

